



Raadsvoorstel

Zaaknummer	158337
Datum raadsvergadering	
Portefeuillehouder	F.M. de Wit
Onderwerp	Nota risicomanagement en weerstandsvermogen 2024

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. De Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen 2024 vast te stellen.

Aanleiding

De vorige herziening van de Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen was in 2010. In de tussentijd zijn de wetgeving en de omstandigheden binnen de gemeente Leusden ten aanzien van dit onderwerp gewijzigd, zoals minder activiteiten binnen het grondbedrijf en minder algemene reserves dan in het verleden. Er zijn ook meer onzekerheden ontstaan door externe ontwikkelingen, waardoor risicomanagement belangrijker is geworden. Hierdoor is het nodig de nota te actualiseren.

Doel/Effect

- Voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV), artikel 9 en 11.
- Verhogen van het risicobewustzijn in de organisatie.

Argumenten

1.1 De gemeente Leusden moet bij het opstellen van de paragraaf "Weerstandvermogen en Risicobeheersing" voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording (BBV).

Het BBV is in 2016 vernieuwd met onder andere financiële kengetallen om de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken. De vernieuwingen kwamen voort uit de wens om een betere financiële vergelijkbaarheid tussen gemeenten mogelijk te maken en om meer inzicht te hebben in elkaars financiële positie. Artikel 9 van het BBV schrijft voor dat in de begroting een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt opgenomen. In artikel 11.d en 11.e is bepaald dat het verplicht is om vijf financiële kengetallen op te nemen in deze paragraaf, inclusief een oordeel over de samenhang van deze kengetallen. Deze wettelijke verplichting is nu opgenomen in de nieuwe Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen 2024.

1.2 Het risicobedrag wordt gebaseerd op een reële risico-inventarisatie en niet meer op een algemene norm.

De nota die wij u nu ter vaststelling aanbieden komt in de plaats van de oude nota uit 2010. In de oude nota is de norm voor het risicobedrag voor de algemene dienst gebaseerd op 10% van de omzet, exclusief het deel voor het grondbedrijf. Voor het grondbedrijf is de IFLO¹ norm gehanteerd.

¹ IFLO = Inspectie Financiën Lagere Overheden.



Voortaan wordt gewerkt met een risico-inventarisatie op basis van de werkelijke aanwezige risico's. Dit faciliteert het periodieke gesprek met de risico eigenaren binnen de gemeentelijke organisatie, wat vervolgens bijdraagt aan het risicobewustzijn. Hierdoor komt er meer aandacht voor risicobeheersmaatregelen, waardoor er een reëler risicobedrag zal ontstaan.

1.3 De risico's van de algemene dienst en het grondbedrijf worden opgenomen in één totaal risico inventarisatie en één ratio.

De activiteiten binnen het grondbedrijf zijn al een aantal jaren afnemend. Inmiddels zijn zij dusdanig afgenomen dat het niet meer nodig is het grondbedrijf afzonderlijk te behandelen bij de risico-inventarisatie, het bepalen van het weerstandsvermogen en de weerstandsratio. In 2024 gaan we verder met één inventarisatie, één weerstandsvermogen en één ratio voor de gehele organisatie van gemeente Leusden.

1.4 De top 10 risico's wordt vervangen door een risicobedrag per domein.

Met een risicobedrag per domein van de begroting ontstaat er meer inzicht in het risicoprofiel per domein. Het geeft ook meer betrokkenheid met de organisatie, ofwel de risico eigenaren. Het risico bewustzijn en de risico verantwoordelijkheid zullen hierdoor in de organisatie toenemen.

1.5 De bovengrens bandbreedte van 1,2 voor de ratio vervalt.

In de oude nota uit 2010 is een bovengrens opgenomen voor de ratio voor het weerstandsvermogen. Het afkomen van de algemene reserve boven de 1,2 heeft geen functie meer, omdat het afgeroomde bedrag vervolgens terugvloeit naar dezelfde algemene reserve. In het verleden waren er meer algemene reserves waar tussen geschoven kon worden. Dit is nu niet meer aan de orde.

Tegenargumenten/Alternatieve scenario's

1.1 Sinds 2016 wordt wel voldaan aan de BBV regels.

Sinds 2016 worden de vijf kengetallen reeds opgenomen en toegelicht in de paragrafen "Weerstandsvermogen en Risicobeheersing" in de begrotingen en jaarrekeningen van de gemeente Leusden. Hiermee is in de afgelopen jaren voldaan aan de BBV richtlijnen ondanks dat de Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen hier nog niet op was aangepast.

1.2 Er is al ervaring opgedaan met een reële risico-inventarisatie

Binnen het grondbedrijf wordt al een aantal jaren gewerkt met een reële risico inschatting per werkelijk aanwezig risico. Daarnaast werd ook de IFLO norm toegepast conform de nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Het risicobedrag op basis van de IFLO norm valt hoger uit dan het risicobedrag op basis van de reële risico-inventarisatie. Hierdoor worden er onnodig middelen in de algemene reserve grondbedrijf beklemd.

1.3. De risico's van het grondbedrijf blijven inzichtelijk

De risico's van het grondbedrijf worden, zoals voorheen, nog steeds in detail opgenomen bij de jaarlijkse actualisatie grondexploitaties, welke jaarlijks in de raad van mei aan de orde komt. Ook in de paragraaf grondbeleid wordt het risicobeheer voor grondzaken toegelicht.

1.4 De grootste risico's worden nog steeds opgenomen in de paragraaf.

Ondanks dat de top 10 risico's vervalt, worden nu per domein de grootste risico's kort toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.



1.5 De streefratio blijft 1

Voor het weerstandsvermogen blijft de gemeente Leusden, zoals gebruikelijk, een ratio van 1,0 nastreven. Wanneer de ratio lager uitvalt dan 0,8, blijft de afspraak van kracht dat er uiterlijk binnen één jaar een voorstel aan de raad wordt voorgelegd om de beschikbare weerstandscapaciteit te vergroten en/of de benodigde weerstandscapaciteit te verlagen.

Risico's

Niet van toepassing.

Plan van aanpak/tijdsplanning

- De paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" voor de jaarrekening 2023 wordt opgesteld conform de kaders in de nieuwe Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2024.
- De jaarrekening 2023 wordt in de raad van 4 juli 2024 behandeld.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie

Niet van toepassing.

Bijlagen

1. Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2024
2. Nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen 2010

Het college van de gemeente Leusden,

R.B. van den Brink
directeur-secretaris

F.T.J.M. Backhuijs
wnd. burgemeester



Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van, nummer 158337

besluit:

1. De Nota Risicomanagement en Weerstandvermogen 2024 vast te stellen.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 23 mei 2024

I. Schutte – van der Schans
griffier

F.T.J.M. Backhuijs
voorzitter